

Can Piera

Granollers

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Plaça de l'Església
Emplaçament Al nucli antic de Granollers
Alçada: 145

Coordenades:

Latitud: 41.607515754382
Longitud: 2.2864676179134
UTM Est (X): 440545
UTM Nord (Y): 4606447

Classificació

Número de fitxa 08096 - 279
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Romà Modern
Segle I-XVIII
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Jaciment cobert.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Arqueològic de Granollers. Àrea arqueològica núm. 77. Protecció de tipus VIII: Àrees arqueològiques.
Data aprovació: dc., 15/10/2003 - 12:00
Número inventari CCAA 1957
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Pública

Titular: Ajuntament de Granollers
Fitxes associades:
Plaça de l'Església
Autoria de la fitxa ARQUEOCIÈNCIA - J. M. Huélamo
Data de registre de la fitxa: ds., 01/12/2001 - 01:00
Autoria de la darrera revisió: Jordi Piñero Subirana
Data de la darrera revisió: dv., 24/05/2024 - 11:33

Descripció

Jaciment on han aparegut restes de la vil·la romana de Granollers. Es troba en una zona que correspon a la *pars rustica* d'aquesta vil·la, que s'estructurava entorn d'un pati porticat a la zona oest de la plaça de l'Església. Tanmateix, les restes documentades a can Piera consisteixen bàsicament en material ceràmic i no aporten informació que ens permeti saber quin tipus de construcció hi havia en aquest punt tan proper. En canvi, el jaciment va aportar un conjunt interessant de ceràmiques que han permès a Joan Coll i Jordi Roig proposar una pervivència de la vil·la romana fins al segle V i principis de VI (Coll i Roig 1998, 8).

L'excavació feta l'any 1984, que va consistir en l'obertura d'un sondeig, no va descobrir cap estructura arquitectònica, però va proporcionar una seqüència estratigràfica amb quatre nivells: Nivell 1 amb materials ceràmics romans i tard-antics; nivell 2 amb materials alt medievals; nivell 3 amb materials baix medievals, nivell 4 amb materials del segle XVIII.

Entre els materials recuperats destaca una llàntia Dressel 20 amb segell CIVN[IVS] DRAC, de ca. 50-150 dC, un bol de terra sigil·lada africana A1 (Hayes 3C) i un important conjunt de ceràmiques de cuina tardanes fetes a mà o Late Roman Cooking Ware i datables des de mitjan segle V dC en endavant. Segons un estudi recent d'aquest conjunt, les ceràmiques serien de procedència local o regional (Coll i Roig 1998, 8). També es va documentar un fragment d'àmfora baix imperial Keay 16, de procedència bètica o lusitana (Járrega 1995, 66). La resta de materials recollits en aquesta excavació correspon a elements de tipus constructiu com ara són fragments de morter, rudus, marbre amb motlures, tègules i ímbrexs. Aquests materials es conserven al Museu de Granollers.

Observacions:

L'any 1984 es va realitzar una intervenció arqueològica d'urgència motivada per unes obres al soterrani de l'edifici de Can Piera. La intervenció arqueològica es va fer amb peons de la brigada municipal d'obres de l'Ajuntament de Granollers, sota la direcció d'Anna Pàmies i Jordi Pardo.

Història

El nucli de Granollers es troba en una cruïlla de dos camins d'època romana: el de Barcelona a Vic i el de Mataró a Caldes. A dalt d'un petit turó amb vistes al riu Congost s'hi va formar un petit nucli que al segle I dC es va convertir en una luxosa vil·la romana. Constava d'una zona residencial per als propietaris (*pars urbana*), una zona on vivien els servents (*pars rustica*) i una zona d'emmagatzematge i de producció de vi i oli (*pars fructuaria*). La *pars urbana* tenia un ampli peristil i incloïa uns banys termals ricament decorats. La *pars rustica* s'estructurava al voltant d'un pati porticat. En la part fructuària hi havia espais amb sitges o forns per elaborar àmfores o dolia. La vil·la estava molt orientada a la producció vitivinícola. El seu

propietari devia ser d'una família d'alt estatus, probablement d'origen itàlic. S'ha relacionat amb la família Licínia (Luci Licini). La vil·la altimperial de Granollers va tenir una vida relativament curta, ja que a la primera meitat del segle III algunes parts foren destruïdes o reutilitzades. El lloc, però, va continuar habitat fins als segles VI i VII, i en època medieval fou el nucli on va sorgir la vila de Granollers, a redós de l'església i del mercat.

A l'entorn de la vil·la romana hi havia diverses zones d'enterrament o necròpolis. La més ben coneguda és l'anomenada Necròpolis Oest (a la zona de can Trullàs). Entorn del camí que anava cap a Vic (actual carrer de Catalunya) hi havia la Necròpolis nord, possiblement d'època ja tard-romana.

Bibliografia

AUTORS DIVERSOS (2004). *Atles d'arqueologia urbana de Granollers*. Atles d'arqueologia urbana de Catalunya, volum 1. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Cat. 12a.

AUTORS DIVERSOS (2022). *In illo tempore. Granollers en època romana*. Museu de Granollers, Granollers.

A. A. M. G. (s.d.). Llistat del Pla d'Arqueologia Urbana de Granollers, Granollers, Àrea d'Arqueologia del Museu de Granollers.

COLL, Joan M.; ROIG, Jordi (1998). "L'antiguitat tardana al Vallès Oriental: algunes consideracions", a *Lauro, Revista del Museu de Granollers*, 14.

ESTRADA I GARRIGA, Josep (1993). *Granollers a l'antiguitat*, Granollers, Tarafa, Editora de Publicacions, S.L.

INVENTARI (1997). *Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya. Carta Arqueològica*. Vallès Oriental. Granollers, Barcelona, Generalitat de Catalunya, exemplar mecanografiat, actualització 1997.

JÁRREGA DOMÍNGUEZ, R. (1995). "Aproximació a l'estudi de l'antiguitat tardana al Vallès Oriental", a *Limes*, núm. 4-5, Cerdanyola del Vallès.

PÀMIES, A.; PARDO, J. (1985). Excavació a can Piera, Granollers; Informe d'excavació entregat al Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya, nº E-775.

PARDO, Jordi (1986). "La romanització del Vallès", a *Estudis de Granollers i del Vallès Oriental*, Núm. 1, Aproximació al medi natural i a la història de Granollers, pp. 41-46 Granollers: Servei Municipal de Cultura.

PARDO RODRÍGUEZ, J. (1993). "El nucli romà de Granollers. Breu resum de l'estat de la qüestió" a *Empúries, Revista de Prehistòria, Arqueologia i Etnologia*, núm. 48-50, II.

TENAS BUSQUETS, M. (1999). "El nucli romà de Granollers: l'aportació de les restes funeràries", a *IX Memorial Joan Camps*, Associació Cultural de Granollers. (inèdit).

VILA BONAMUSA, Lluís (2001). *Pla especial de protecció del Patrimoni Històric-Arquitectònic de Granollers*. Patrimoni arqueològic. Granollers. Document administratiu.

Enllaços d'interès:

